

NORDISKE ROMANER

NORDISKE ROMANER

NORDISKE ROMANER

Nordiske romaner

Findes der noget særligt ved de nordiske lande? – det har ofte været diskuteret. Måske kan det efterprøves ved at sætte sig nærmere ind i liv og tænkemåde i disse sprogbeslægtede nabolande.

Litteraturen er en mulig vej at prøve.

Dette udvalg af skønlitteratur fra nordiske lande er hentet fra Norge, Sverige, Finland og Island. Alle titler er fra tiden efter ca. 1960, men med en hovedvægt på de nyeste.

De valgte bøger er af forfattere, som er estimerede og meget læste i deres hjemlande – mange af dem har været indstillet til eller er vindere af Nordisk Råds Litteraturpris. Her præsenteres dog nogle andre titler, end dem forfatterne er mest kendt for.

Det er udelukkende romaner, og der er lagt vægt på bøger med fyldige skildringer af mennesker i sammenhæng med deres miljøer, opvækstforhold og livsforløb.

Ved at begive sig ind i disse romaner kan man som dansk læser måske komme lidt tættere på, om der er noget særligt ved også den nordiske litteratur - mærke om der er genklang.

☪☪☪ viser hvilke bøger, der p.t. er indtalt som lydbog.

Norge

Aksel Sandemose: Felicias bryllup

1987, 258 sider - (*Felicias bryllup*, 1961

- ved Ane Munk-Madsen)

I flyet, på vej hjem fra sin 60 års fødselsdag, reflekterer Erling Vik over gamle minder. På kalejdoskopisk vis udspiller disse erindringer sig for øjnene af læseren. Personerne er kendt fra Sandemoses 'Varulven', men 'Felicias bryllup' er en selvstændig roman.

Tarjei Vesaas: Broerne

1970, 199 sider - (*Bruene*, 1966 - ved Torben Brostrøm)

To unge mennesker, der af forældrene er bestemt for hinanden, finder en dag et lig af et spædbarn i skoven. Da de møder moderen, en jævnaldrende pige, beslutter de alle tre at holde drabet hemmeligt. Hændelsen forandrer dem og ændrer på deres selvopfattelser og ønsker for fremtiden.

Liv Køltzow: Historien om Eli

1977, 162 sider - (*Historien om Eli*, 1975 - ved Henning Ipsen)

Skildring af pigen Elis liv, tanker og drømme – et liv fyldt med længsler og trængsler. Eli har altid gjort, hvad der forventes af hende, men forsøger til sidst at slippe ud af meningsløsheden og den kvinderolle, omgivelserne har sat hende i.

Øystein Lønn: Hirtshals Hirtshals

1992, 168 sider - (*Hirtshals Hirtshals*, 1975 - ved Annelise Ebbe)

En norsk fotograf bliver fundet druknet i Hirtshals. Ud fra hans få efterladenskaber stykkes en livshistorie sammen. Hvem var Christer Kramm og hvorfor druknede han? Var det mord eller selvmord?

Herbjørg Wassmo: Vejen at gå

1993, 116 sider - (*Veien å gå*, 1984 - ved Annelise Ebbe)

Dokumentarroman, der følger en lille families lange vandring gennem sne og storm på flugt fra tyskerne under anden verdenskrig. Romanen giver et meget realistisk og hjerteskrærende indblik i krigens konsekvenser for familien – mor, far og drenge på kun fem år.

Kjartan Fløgstad: Det 7. klima:

Salim Mahmood i Media Thule

1990, 337 sider - (*Det 7. klima*, 1986 - ved Kirsten Vagn Jensen)

Handler om en norsk-pakistansk forfatters liv og fortællinger. Romanen kredser om mediesamfundet, der behandles med kraftig satire. Romanens sprog er meget fantasifuldt - Fløgstad kalder selv romanen for en »sprogfest«.

Edvard Hoem: Ave Eva

1990, 346 sider - (*Ave Eva*, 1987 - ved *Kirsten Brostrøm*)
Edmund Saknevik kalder han sig – bonden der dyrker roser og tror på himlen. Romanen fortæller om hans liv og kamp for at redde gården og det lille bygdesamfund fra olieselskabernes greb og skildrer således også udviklingen i det moderne Norge.

Bergljot Hobæk Haff: Renhedens pris

1993, 363 sider - (*Renhetens pris*, 1992 - ved *Palle Koch*)
Om en ung prælats første embedsrejse i Inkquisitionens tjeneste og de grufulde følger den får for både ham og andre. Fra sit sygeleje bekender han rejsens hændelser, heriblandt en mislykket hekseproces.
En roman om menneskelige vilkår, følelser og fatal kærlighed i 1500-tallet.

Dag Solstad: Elvte roman, bog atten

1994, 156 sider - (*Ellevte roman, bok atten*, 1992 - ved *Kari Sønsthagen og Torben Weinreich*)
Bjørn Hansen har i sit 50-årige liv kun taget én stor beslutning – at flytte sammen med elskerinden i Kongsberg. Efter 20 år som kæmner i Kongsberg iværksætter han en plan, der drastisk vil ændre hele hans tilværelse.

Toril Brekke: Granit

1995, 336 sider - (*Granitt*, 1994 - ved *Palle Koch*)
En slægtsroman der begynder i 1880'erne med Anton Syrén som den centrale skikkelse. Han er stenhugger, spillemand og kvindebedårer. En varm og sikker fortælling om menneskers liv og skæbner gennem tre generationer.

Lars Saabye Christensen: Jubel

1996, 244 sider - (*Jubel*, 1995 - ved *Alf Andersen*)
Humoristisk roman om Jonatan Grep, der som ung musiker har fået job på et øde hotel i en lille bygd i Nordnorge. Gennem hans øjne oplever man byens mangfoldighed af personligheder.

Roy Jacobsen: Grænser

2001, 261 sider - (*Grenser*, 1999 - ved *Camilla Christensen*)
Efter anden verdenskrig foregiver Markus at være blind, og en lille forældreløs dreng er den eneste, der kender hans hemmelighed. Romanen handler om mennesker i en krig og de følger, den får for dem - livet med både fysiske og mentale grænser.

Jan Kjærstad: Tegn til kærlighed

2002, 320 sider - (*Tegn til kærlighet*, 2002 - ved *Camilla Christensen*)
Den grafiske designer Cecilie er dybt betaget af skrifttegn. Midt i en stormende forelskelse genoptager hun sin gamle drøm om at udvikle en skrifttype, der kan give det skrevne liv og udtrykke kærligheden oprigtigt. Hun sætter sig for at gøre det umulige.

Niels Fredrik Dahl: På vej til en ven

2003, 262 sider - (*På vei til en venn*, 2002 - ved *Karen Fastrup og Niels Lyngsø*)
Romanen beskriver Vilgots historie. Med skiftende synsvinkel bløtlægges bid for bid de traumatiske hændelser og overgreb, der har præget ham og gjort ham til den eremit, han er. Hans eneste ven er en elefant, der er efterladt af et cirkus.

Sverige

Vilhelm Moberg: Din stund på jorden

1974, 226 sider - (*Din stund på jorden*, 1963 - ved *Michael Tejn*)
Som dreng udvandrede en fattig svensk bondedreng til Amerika. Nu ser han som 64-årig tilbage på udvandringen, forelskelserne og især broderens meningsløse død i hæren. Et temperamentsfuldt angreb på militærets stupiditet.

Kerstin Ekman: Pukehornet: om kunsten at dø på rette sted

1995, 198 sider - (*Pukehornet*, 1967 - ved *Anne Marie Bjerg*)
Pär, en falleret journalist, flytter ind hos frøken Vallin i et hus i et sølle boligkvarter. Vallin dør, og da Pär fortier dette, må han foregive, at Vallin er i live. Ekman skriver med socialt engagement.

Göran Tunström: Præsteungen

1991, 228 sider - (*Prästungen*, 1976 - ved *Anne Marie Bjerg*)
Smuk og bevægende selvbiografi om den tolvårige Göran, der mister sin far og dermed meningen med livet. Han reagerer ved at flygte – både ind i sig selv og fra sted til sted, men finder som voksen endelig fred ved at skrive om sit liv.

Sara Lidman: Din tjener hører

1979, 244 sider - (*Din tjänare hör*, 1977 - ved *Michael Tejn*)
Lidmans store Norrlandsepos skildrer gennem beboerne i et lille nøjsomt og troende sogn i Norrbotten det moderne svenske samfunds udvikling fra 1880 til 1930.
Første bind af syv samhørende romaner.

P. C Jersild: Babels hus

1986, 315 sider - (*Babels hus*, 1978 - ved Henning Ipsen)
Romanen om en ensom folkepensionist, der pludselig bliver syg og må se sig hensat til hospitalets sterile verden, medens hans søn er ved at gå i stykker trods et godt job i medicinalindustrien. En ætsende satire over det svenske sundhedssystem.

Sven Delblanc: Kære farmor

1985, 246 sider - (*Käre farmor*, 1979 - ved Annelise Feilberg)
Farmor er en urkraft hinsides godt og ondt. En munter roman om et fascinerende kvindeuhyre, en Medusa, som suger livet ud af alle omkring hende. Fortællestilen kan minde om Hans Scherfigs eller Gustav Wiedes.

Ulla Isaksson: FødselsDagen

1989, 220 sider - (*FödelseDagen*, 1988 - ved Kirsten Brostrøm)
FødselsDagen er fortællingen om Olga og hendes tre døtre: Brenda, der gjorde oprør, Klara, den flinke og Birribi, den lille. Blenda forsøger at lægge afstand til moren - men hverken kilometer, bevidstgørelse eller karriere kan gøre det. Eller kan det?

Niklas Rådström: Månen ved det ikke

1990, 197 sider - (*Månen vet inte*, 1989 - ved Annelise Feilberg)
Kristian er skilsmissebarn og har ikke nogen nem barndom. Heldigvis lukker hans dejlige farmor ham ind i fantasiens rige. Kristian ved, at farmors historier ikke passer - men hvad er mest sandt: det man tror, eller det man ved? En varm og smuk hyldest til fantasimennesket.

Torgny Lindgren: Til sandhedens pris

1992, 217 sider - (*Til sanningens lov*, 1991 - ved Karsten Sand Iversen)

Fortællingen handler om rammemageren Theodor og hans veninde Paula. Paulas mor sælger hende til popindustrien, og Theodor gør sit livs kup på en auktion. Herefter udspiller der sig en grotesk og morsom beretning om ægthed og falskhed - om livet og kunsten.

Staffan Seeberg: Aprilfloden

1998, 267 sider - (*Aprilfloden*, 1995 - ved Ilse M. Haugaard)
En forlæst filosof med et havareret ægteskab og forskningsprojekt bag sig oplever et kærlighedsmirakel ved et tilfældigt møde med en varm og kropslig kvinde. I hans hjerne diskuterer imaginære filosoffer forelskelsen, men han ender med livsfylde i stedet for mening i filosofisk forstand.

Agneta Pleijel: En vinter i Stockholm

1998, 183 sider - (*En vinter i Stockholm*, 1997 - ved Anne Marie Bjerg)

Fortælleren er en magtfuld og fri kvinde, men hendes kærlighedsliv er et net af afhængigheder. Hendes opgør indeholder ingen lette løsninger på den moderne kvindes dilemma, hvor følelsen af at være fri modsvares af ensomheden.

Kjell Johansson: Huset ved Flo-engen

1998, 303 sider - (*Huset ved Flon*, 1997 - ved Jesper Klint Kistorp)

Romanens mestergreb er det nuancerede billede af en familie med en alkoholiseret far, hvis svingninger sætter dagsordenen for familien. Som voksne mødes de to børn, og deres refleksioner over barndommen munder ud i en erkendelse af kærlighedens sammensatte væsen.

Per Olov Enquist: Lewis rejse

2001, 477 sider - (*Lewis resa*, 2001 - ved Nanna Thirup)

Om Lewi Pethrus, skaber og leder af pinsbevegelsen i 1900-tallets svenske samfund. Romanen giver større indsigt i følelser og mekanismer bag religiøs fundamentalisme, end man opnår ved at læse alverdens aviser.

Torbjörn Flygt: Underdog

2003, 379 sider - (*Underdog*, 2001 - ved Jesper Klint Kistorp)

I 1970'erne vokser Johan op i Malmøs betonbyggeri med en søster, en viljestærk mor og en fraværende far. Med varme og humor viser romanen kampen for at komme opad fra sådan et miljø. Uanset baggrund klukker og genkender man: Ja, sådan var det! Dengang i 70'erne.

Finland

Pentti Holappa: Livets tinsoldater

1965, 199 sider - (*Tinaa*, 1961 - ved Kjeld Elfelt)

En roman om magtsyge og den nøgne ondskab bag en tilsyneladende agtværdig families skæbne, hvor to brødre hver for sig afslører familiens raddenskab. I denne handlingsmættede fortælling findes flere temaer, som kan genfindes i fx den danske film 'Festen' fra 1998.

Arto Paasilinna: Den lykkelige mand

1996, 189 sider - (*Ommellinen mies*, 1976 - ved Päivi & Bent Sieburg)

Forfatteren er en af de mest folkekære og læste forfattere i Finland. Her er finsk humor og satire med et glimt i øjet. Romanen fortæller om en ingeniør, der skal bygge en ny bro i en lille sammentispist finsk kommune, hvor han i første omgang modtages med kulde.

Bo Carpelan: Axel

1991, 425 sider - (*Axel*, 1986 - ved *Inge Riffbjerg*)
Baron Axel Carpelan lever 1858-1919 og er i moderne øjne en sølle mandsskikkelse uden styrke eller mod. Denne fængslende roman skildrer en person i et tvetydigt livsforløb. Samtidig gives et billede af den svensk-finske adel og af komponisten Jean Sibelius.

Ulla-Lena Lundberg: Leo

1992, 311 sider - (*Leo*, 1989 - ved *Annelise Feilberg*)
En storslået slægtsroman om mennesker, som er direkte involverede i den ålandske sejlskibsflådes storhedstid i sidste halvdel af 1800-tallet. Det er en gedigen og velskrevet fortælling, som er første selvstændige del af en trilogi.

Monika Fagerholm: Skønne kvinder ved vandet: En roman om søskende

1996, 301 sider - (*Underbara kvinnor vid vatten: En roman om syskon*, 1994 - ved *Annelise Feilberg*)
Drengen Thomas holder hvert år sommerferie med sine forældre ved den finske skærgård. Gennem hans øjne opleves sørgløse somre, men også tabet af barndommens uskyld. Desuden tegner romanen et detaljeret tidsbillede af 1960'erne.

Leena Lander: Den glade hjemkomsts boliger

1999, 338 sider - (*Iloisen kotiinpaluun asuinsijat*, 1997 - ved *Anne Hane*)
Et barn forsvinder i 1952. Da Lys og Olavi 40 år efter forsøger at afdække sandheden, finder de desuden skyld og gammel kærlighed. Et påtrængende og gribende drama om vinterkrigens børn og land, som forener krimien med den historiske fortælling.

Island

Einar Már Guðmundsson: Ridderne af den runde trappe

1991, 191 sider
(*Riddarar hringstígans*, 1982 - ved *Erik Skyum-Nielsen*)
Romanen handler om en flok drenge og deres opvækst i et

Island på vej ind i den moderne tidsalder. Disse fabulerende barndomsskildringer fra efterkrigstiden udgør første selvstændige del af 'Reykjavik-trilogien'.

Einar Kárason: Djævlens ø (titl.: *Djævleøen*) 1997, 210 sider - (*Þar sem djöflaeyjan rís*, 1983 - ved *Peter Søby Kristensen*)

I et barakkvarter uden for Reykjavik lever efter anden verdenskrig en række skæve eksistenser. Livet på samfundets bund skildres råt, men også morsomt og kærligt i denne herlige roman, som er første selvstændige del af en trilogi.

Thor Vilhjálmsson: Glødende mos

1988, 263 sider - (*Grámosinn glóir*, 1986 - ved *Erik Skyum-Nielsen*)

Et søskendepar står anklaget for blodskam og barnemord i denne medrivende fortælling om kærlighed, skyld og straf fra Island i slutningen af 1800-tallet. Historien er baseret på virkelige hændelser. I romanen blandes fantasi og realisme særdeles overbevisende.

Gyrðir Elíasson: Søvncyklen

1995, 118 sider
(*Svefnhjólið*, 1990 - ved *Erik Skyum-Nielsen*)

Forfatteren regnes for en af Islands førende, yngre forfattere. Dette er en historie om en ung forfatter med skriveblokering, som for en tid slår sig ned i en øde beliggende sommerhytte. Her trænger fortidens oplevelser sig på i en magisk realisme, hvor grænserne mellem fiktion og virkelighed er ophævet.

Steinunn Sigurðardóttir: Hjertesteder

1998, 274 sider
(*Hjartastaður*, 1995 - ved *Mette Fanø*)

Harpa rejser i denne kvindelige on-the-road-fortælling med sin veninde og sin datter tværs over Island for at redde datteren fra problemer med storbyens stoffer og drukfristelser. Romanen omhandler dels forholdet mellem mor og datter og dels Harpas søgen efter sin egen identitet.

Ólafur Jóhann Ólafsson: I sommerfuglens spor

2002, 261 sider - (*The journey home (Slóo fiorildanna)*, 2000 - ved *Lene Gulløv*)

En aldrende, kræftsyg kvinde rejser efter lang tid i England tilbage til Island for at blive konfronteret med sin fortid og det menneske, som hun engang var. Det er en følsom, let melankolsk roman, hvor en kvindeskæbne langsomt opulles.

NORDISKE ROMANER

Udarbejdere

Bachelor Frank Flodin
Bachelor Mette-Line Jacobsen
Bachelor Pernille Lovisendal
Lektor Niels D. Lund

Omslagsdesign

Ellen Philipsen

Udgiver og ©

DBC medier as, 2003

Tryk

A-Print, Espergærde

Varenummer

4711 0310

NORDISKE ROMANER